

LEGE

**pentru modificarea si completarea Legii nr.202/2002
privind egalitatea de sanse si tratament între femei si barbati**

Parlamentul României adopta prezenta lege.

Art I – Legea nr.202/2002 privind egalitatea de sanse si tratament între femei si barbati, republicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.150 din 1 martie 2007, cu modificarile ulterioare, se modifica si se completeaza dupa cum urmeaza:

1. Articolul 2 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“ Art. 2 - (1) Masurile pentru promovarea egalitatii de sanse si de tratament între femei si barbati si pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare pe criteriul de sex se aplica în sectorul public si privat, în domeniul muncii, educatiei, sanatatii, culturii si informarii, politicii, participarii la decizie, furnizarii si accesului la bunuri si servicii, precum si în alte domenii reglementate prin legi speciale, de exemplu cu privire la constituirea, echiparea sau extinderea unei întreprinderi sau începerea sau extinderea oricar alte forme de activitate independenta.

(2) Toate institutiile enumerate în cuprinsul prezentei legi cu atributii în domeniul egalitatii de sanse si de tratament între femei si barbati se asigura, fiecare pentru domeniul sau de activitate, ca dispozitiile adoptate în temeiul prezentei legi, împreuna cu dispozitiile relevante care sunt deja în vigoare, sunt aduse prin toate mijloacele adecvate în atentia persoanelor în cauza.”

2. La articolul 4, litera g) se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“g) prin discriminare bazata pe criteriul de sex se înțelege discriminarea directa si discriminarea indirecta, hartuirea si hartuirea sexuala a unei persoane de catre o alta persoana la locul de munca sau în alt loc în care aceasta își desfășoara activitatea precum si orice tratament mai puțin favorabil cauzat de respingerea unor astfel de comportamente de catre persoana respectiva sau de supunerea sa la acestea;”

3. Articolul 6 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Art.6 - (1) Este interzisa orice forma de discriminare bazata pe criteriul de sex.

(2) Este interzis orice ordin, dispozitie sau instigare de a discrimina o persoana pe criteriul de sex.

(3) Respingerea unui comportament de hartuire si hartuire sexuala de catre o persoana sau supunerea unei persoane la un astfel de comportament n fi folosita drept justificare pentru o decizie care sa afecteze acea persoana.

(4) Nu sunt considerate discriminari:

a) masurile speciale prevazute de lege pentru protectia maternitatii, nasterii, lauziei, alaptarii si cresterii copilului;

b) actiunile pozitive pentru protectia anumitor categorii de femei sau barbati;

c) o diferență de tratament bazată pe o caracteristică de sex când, datorită naturii activităților profesionale specifice avute în vedere sau a cadrului în care acestea se desfășoară, constituie o cerință profesională autentică și determinanta atât timp cât obiectivul este legitim și cerința proporțională.”

4. Articolul 7 se modifica și va avea următorul cuprins:

“Art. 7 - (1) Prin egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați în relațiile de muncă se înțelege accesul nediscriminatoriu la:

- a) alegerea ori exercitarea liberă a unei profesii sau activități;
- b) condițiile de încadrare în muncă și de muncă, inclusiv condițiile de concediere;
- c) angajare în toate posturile sau locurile de muncă vacante și la toate nivelurile ierarhiei profesionale;
- d) venituri egale pentru munca de valoare egală;
- e) informare și consiliere profesională, programe de inițiere, calificare, perfecționare, specializare și recalificare profesională inclusiv ucenicia;
- f) promovare la orice nivel ierarhic și profesional;
- g) condiții de muncă ce respectă normele de sănătate și securitate în muncă, conform prevederilor legislației în vigoare;
- h) beneficii, altele decât cele de natură salarială, precum și la sistemele publice și private de securitate socială;
- i) organizații patronale, sindicale și organisme profesionale, precum și la beneficiile acordate de acestea;
- j) prestații și servicii sociale, acordate în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) În conformitate cu prevederile alin. (1), de egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați în relațiile de muncă beneficiază toți lucrătorii, inclusiv persoanele care exercită o activitate independentă precum și soții/sotii lucrătorilor independenți care nu sunt salariați/salariați sau asociați/asociați la întreprindere, în cazul în care aceștia/acestea, în condițiile prevăzute de dreptul intern, participă în mod obișnuit la activitatea lucrătorului independent și îndeplinesc fie aceleași sarcini, fie sarcini complementare.

(3) Prevederile prezentei legi se aplică tuturor persoanelor, funcționari publici și personal contractual din instituțiile publice, cadrelor militare din sectorul public și personalului contractual din sectorul privat.”

5. Articolul 8 se modifica și va avea următorul cuprins:

“Art. 8 - Pentru prevenirea și eliminarea oricărui comportament, definit drept discriminare bazată pe criteriul de sex, angajatorul are următoarele obligații:

- a) să asigure egalitatea de șanse și de tratament între angajați, femei și bărbați, în cadrul relațiilor de muncă de orice fel, inclusiv prin introducerea de dispoziții pentru interzicerea discriminărilor bazate pe criteriul de sex în regulamentele de organizare și funcționare și în regulamentele interne ale unităților;
- b) să prevadă în regulamentele interne ale unităților discipline, în condițiile prevăzute de lege, pentru angajații care încalcă demnitatea personală a altor angajați prin crearea de medii degradante, de intimidare, de ostilitate, de injurie sau ofensatoare, prin acțiuni de discriminare, definite la art. 4 lit. a)-e) și la art. 11;

- c) sa îi informeze permanent pe angajati, inclusiv prin afisare în locuri vizibile, asupra drepturilor pe care acestia le au în ceea ce priveste egalitatii de sanse si de tratament între femei si barbati în relatiile de munca;
- d) sa informeze imediat dupa ce a fost sesizat autoritatile publice abilitate cu aplicarea si controlul aplicarii legislatiei privind egalitatea de sanse si de tratament între femei si barbati.”

6. La articolul 9, alineatul (3) se abroga.

7. Articolul 10 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

- “ Art. 10 - (1) Maternitatea nu poate constitui un motiv de discriminare.
- (2) Orice tratament mai puțin favorabil aplicat unei femei legat de sarcina sau de concediul de maternitate constituie discriminare în sensul prezentei legi.
- (3) Este interzis sa i se solicite unei candidate, în angajarii, sa prezinte un test de graviditate si/sau sa semneze un angajament ca nu va ramâne însărcinată sau ca nu va naste pe durata de valabilitate a contractului individual de munca.
- (4) Sunt exceptate de la aplicarea prevederilor alin. 1) acele locuri de munca interzise femeilor gravide si/sau care alăptează, datorita naturii ori conditiilor particulare de prestare a muncii.
- (5) Statusul familial nu poate constitui un motiv de discriminare.
- (6) Orice tratament mai puțin favorabil aplicat unei femei sau unui barbat, privind concediul pentru cresterea copiilor sau concediul paternal, constituie discriminare în sensul prezentei legi.
- (7) Concedierea nu poate fi dispusa pe durata în care:
- a) salariaata este gravida sau se afla în concediu de maternitate;
- b) salariaata/salariatul se afla în concediul pentru cresterea copiilor în vârsta de pâna la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu dizabilitati.
- c) salariatul se afla în concediu paternal
- (8) Este exceptata de la aplicarea prevederilor alin.) concedierea pentru motive ce intervin ca urmare a reorganizarii judiciare, a falimentului sau a dizolvării angajatorului, în conditiile legii.
- (9) La încetarea concediului de maternitate, a concediului pentru cresterea copiilor în vârsta de pâna la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu dizabilitati, sau a concediului paternal salariaata/salariatul are dreptul de a se întoarce la ultimul loc de munca sau la un loc de munca echivalent, având conditii de munca echivalente si, de asemenea, de a beneficia de orice îmbunatatire a conditiilor de munca la care ar fi avut dreptul în timpul absentei”.

8. Articolul 11 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

- “ Art. 11 - Constituie hartuire sau hartuire sexuala la locul de munca, orice comportament nedorit având ca scop sau efect:
- a) de a crea la locul de munca o atmosfera de intimidare, de ostilitate sau de descurajare pentru persoana afectata;
- b) de a influenta negativ situatia persoanei angajate în ceea ce priveste promovarea profesionala, remuneratia sau veniturile de orice natura ori accesul la formarea si perfectionarea profesionala, în cazul refuzului acesteia de a accepta un comportament nedorit cu conotatie sexuala.”

9. Articolul 12 se abroga.

10. Articolul 13 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

„Art. 13 - (1) Constituie discriminare si este interzisa modificarea rala de catre angajator a relatiilor sau a conditiilor de munca, inclusiv concedierea persoanei angajate care a înaintat o sesizare ori o reclamatie la nivelul unitatii sau care a depus o plângere, în conditiile prevazute la art.30 alin. (2), la instantele judecatoresti competente, în vederea aplicarii prevederilor prezentei legi si dupa ce sentinta judecatoreasca a ramas definitiva, cu exceptia unor motive întemeiate si fara legatura cu cauza.

(2) Prevederile alin. (1) se aplica în mod corespunzator si membrilor organizatiei sindicale sau reprezentantilor salariatilor care au competenta sa acorde sprijin în rezolvarea situatiei la locul de munca potrivit art. 30 alin. (1). ”

11. Articolul 14 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Art.14 - Pentru prevenirea actiunilor de discriminare bazate pe criteriul de sex în domeniul muncii, la negocierea contractului colectiv de munca la nivel de sector de activitate, grup de unitati si unitati, partile contractante vor stabili introducerea de clauze de interzicere a faptelor de discriminare si, respectiv, clauze privind modul de solutionare a sesizarilor/reclamatiiilor formulate de persoanele prejudiciate prin asemenea fapte.”

12. Articolul 16 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Art. 16 - (1) Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului asigura, prin mijloace specifice, instruirea, pregatirea si informarea corespunzatoare a cadrelor didactice, la toate formele de învatamânt, public si privat, pe tema egalitatii de sanse pentru femei si barbati.

(2) Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului va promova acele manuale scolare, cursuri universitare, ghiduri pentru aplicarea programelor analitice care sa nu cuprinda aspectele de discriminare între sexe, precum si modelele si stereotipurile comportamentale negative în ceea ce priveste rolul femeilor si al barbatilor în viata publica si familiala.

(3) Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului prin inspectoratele scolare teritoriale, asigura includerea în planurile de învatamânt si în alte instrumente curriculare, precum si în activitatea curenta a unitatilor de învatamânt a masurilor de respectare a principiului egalitatii de sanse si de tratament între femei si barbati.”

13. Articolul 18 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Art. 18 - Ministerul Sanatatii, celelalte ministere si instituti le centrale cu retea sanitara proprie asigura, prin directiile de sanatate publica judetene si a municipiului Bucuresti, respectiv structurile similare ale acestor directii, aplicarea masurilor de respectare a egalitatii de sanse si de tratament între femei si barbati în domeniul sanatatii, în ceea ce priveste accesul la serviciile medicale si calitatea acestora, precum si sanatatea la locul de munca.”

14. Titlul Capitolului V se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Cap.V – Abordarea integrata de gen în toate politicile nationale”

15. Dupa articolul 23 se introduce un nou articol, articolul 23¹, cu urmatorul cuprins:

“Art. 23¹ - (1) Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale elaboreaza politicile si planurile nationale de actiune ale Guvernului în domeniul egalitatii de sanse între femei si barbati si coordoneaza aplicarea acestora

(2) Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale prin structura de specialitate respectiv Directia Egalitate de Sanse între femei si barbati, duce la îndeplinire urmatoarele atributii:

- a) coordoneaza elaborarea si aplicarea politicilor publice în domeniul egalitatii de sanse între femei si barbati si asigura integrarea perspectivei de gen în toate politicile si programele nationale;
- b) primeste reclamatii/plângeri privind încalcarea dispozitiilor normative referitoare la principiul egalitatii de sanse si de tratament între femei si barbati si al nediscriminarii dupa criteriul de sex, de la persoane fizice, persoane juridice, institutii publice si private si le transmite institutiilor competente în vederea solutionarii si aplicarii sanctiunii;
- c) avizeaza proiectele de acte normative, initiate de lealte ministere si de alte organe de specialitate al administratiei publice centrale, în vederea integrarii si respectarii principiului egalitatii de sanse si de tratament între femei si barbati;
- d) elaboreaza rapoarte, studii, analize si prognoze privind aplicarea principiului egalitatii de sanse si de tratament între femei si barbati în toate domeniile de activitate;
- e) asigura schimbul de informatii, cu organisme europene din domeniul egalitatii de sanse între barbati si femei. “

16. Articolul 31 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

- “Art. 31 - (1) Comisia Nationala în domeniul Egalitatii de Sanse între femei si barbati, denumita în continuare (CONES) își desfasoara activitatea în coordonarea Ministerului Muncii Familiei si Protectiei Sociale prin Directia Egalitate de Sanse între Femei si Barbati.
- (2) Directorul Directiei Egalitate de Sanse între femei si barbati este Presedintele CONES.
- (3) CONES este alcatuita din reprezentanti ai ministerelor si ai altor organe de specialitate ale administratiei publice centrale din subordinea Guvernului sau ai autoritatilor administrative autonome, ai organizatiilor sindicale si ai asociatiilor patronale reprezentative la nivel national, precum si din reprezentanti ai organizatiilor neguvernamentale, cu activitate recunoscuta în domeniu, desemnati prin consens de acestea.
- (4) Ministerele si alte organe ale administratiei publice centrale din subordinea Guvernului sunt reprezentate în CONES la nivel de director general/director.
- (5) Atributiile, organizarea si functionarea precum si componenta nominala a CONES sunt aprobate prin ordin al ministrului muncii, familiei si protectiei sociale la propunerea directorului Directiei Egalitate de Sanse între femei si barbati.
- (6) Reuniunile CONES se desfasoara semestrial la sediul MMFPS sau ori de câte ori este necesar. “

17. Articolul 32 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

- “ Art. 32 - (1) În fiecare judet si în municipiul Bucuresti functioneaza comisia judeteana, respectiv a municipiului Bucuresti, în domeniul egalitatii de sanse între femei si barbati (COJES).
- (2) COJES este alcatuita din reprezentanti ai serviciilor publice deconcentrate si ai altor organe de specialitate ale administratiei publice locale sau autoritatilor administrative locale, ai organizatiilor sindicale si ai asociatiilor patronale, precum si din reprezentanti ai ONG-urilor, de la nivel local, desemnati de acestea.
- (3) Atributiile COJES sunt prevazute în Regulamentul de organizare si functionare al comisiilor judetene si a municipiului Bucuresti, în domeniul egal ii de sanse între femei si barbati, aprobat prin hotarâre a Guvernului. “

18. Articolul 33 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“ Art. 33 - Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale asigura respectarea si exercita controlul asupra aplicarii prevederilor prezentei legi vitate, prin institutiile aflate în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea sa, dupa cum urmeaza:

a) Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca asigura respectarea principiului egalitatii de sanse si de tratament între femei si barbati în domeniul aplicarii masurilor pentru stimularea ocuparii fortei de munca, precum si în domeniul protectiei sociale a persoanelor neîncadrate în munca;

b) Casa Nationala de Pensii Publice asigura aplicarea lor de respectare a egalitatii de sanse si de tratament între femei si barbati în domeniul administrarii si gestionarii sistemului public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale;

c) Inspectia Muncii asigura controlul aplicarii masuri de respectare a egalitatii de sanse si de tratament între femei si barbati în domeniul sau de competenta;

d) Agentia Nationala pentru Plati si Inspectie Sociala asigura aplicarea masurilor de egalitate de sanse si de tratament între femei si barbati în elaborarea si aplicarea politicilor si strategiilor din domeniul asistentei sociale.

e) Directia Protectia Copilului asigura aplicarea masurilor de respectare a egalitatii de sanse si de tratament între femei si barbati în domeniul combaterii violentei în familie;

f) Institutul National de Cercetare Stiintifica în Domeniul Muncii si Protectiei Sociale si Institutul National de Cercetare-Dezvoltare pentru Protectia Muncii "Alexandru Darabont" - Bucuresti, aflate în coordonarea Ministerului Muncii, liei si Protectiei Sociale, sunt responsabile cu promovarea si asigurarea egalitatii de sanse si de tratament între femei si barbati în domeniile lor specifice de activitate si pun la dispozitie datele si informatiile pe care le detin, necesare elaborarii strategiilor si politicilor în domeniu. “

19. Articolele 34 si 35 se abroga.

20. La articolul 36, alineatul (1) se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Art. 36 - Institutul National de Statistica sprijina activitatea si colaboreaza cu Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale pentru dezvoltarea statisticii de gen si pentru implementarea în România a indicatorilor de gen promovati de Comisia Europeana. “

21. Articolul 37 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Art.37 - Consiliul Economic si Social, prin Comisia pentru protectie sociala si ocrotirea sanatatii, sprijina, în conformitate cu atributiile sale, integrarea principiului egalitatii de sanse si de tratament între femei si barbati în actele normative cu implicatii asupra vietii economico-sociale.”

22. La articolul 38, alineatul (2) se modifica si va avea urmatorul cuprins:

“Art.38 - (2) Reprezentantii sindicali desemnati primesc de la persoanele care se considera discriminate pe baza criteriului de sex sesizari/reclamatii, aplica procedurile de solutionare a acestora si solicita angajatorului rezolvarea cererilor angajatilor, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1). ”

23. La articolul 40, alineatul (2) se abroga.

24. După articolul 40 se introduce un nou articol, articolul 40¹, cu următorul cuprins:

“ Art.40¹ - (1) Orice sesizare sau reclamație a faptelor de discriminare pe criteriul de sex poate fi introdusă și după încetarea relațiilor în cadrul cărora se susține că a apărut discriminarea, dar nu mai târziu de un an de la data săvârșirii faptei.

(2) Cererile persoanelor care se considera discriminate pe baza criteriului de sex, adresate instanțelor judecătorești competente, sunt scutite de taxa de timbru.”

25. Articolul 44 se modifica și va avea următorul cuprins:

“Art.44 - (1) Sarcina probei revine persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea/reclamația sau, după caz, cererea de chemare în judecată, pentru care permit a se prezuma existența unei discriminări directe sau indirecte, care trebuie dovedească neîncalcarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați.

(2) Sindicatele sau organizațiile neguvernamentale care urmăresc protecția drepturilor omului, precum și alte persoane juridice care au un interes legitim în respectarea principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați au, la cererea persoanelor discriminate, calitate procesuală activă în justiție și pot asista în cadrul procedurilor administrative aceste persoane.”

26. Titlul Capitolului VII se modifica și va avea următorul cuprins:

“Cap.VII – Control, constatare și sancționare”

27. La articolul 46, alineatele (1) și (3) se modifica și vor avea următorul cuprins:

“Art.46 - (1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă contravențională de la 3.000 lei la 100.000 lei încălcarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) - (3), art. 7 alin. (2), art. 8, art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (1),(2), (3),(5), (6), (7) și (9) art. 11-22 și ale art. 29.

.....
(3) Constatarea și sancționarea contravențiilor prevăzute de prezenta lege se fac de către:

a) Inspectoria Muncii, inspectorii de muncă din cadrul inspectoratelor teritoriale de muncă, în cazul contravențiilor constând în încălcarea dispozițiilor lor art. 7 alin. (2), art. 8, art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (1),(2), (3),(5), (6), (7) și (9) art. 11-13;

b) Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, în cazul contravențiilor constând în încălcarea dispozițiilor art. 6 alin. (2)-(3), precum și ale art. 14-22 și art. 29.”

28. Articolul 49 se modifica și se completează după cum urmează:

“Art. 49 - Prezenta lege transpune:

a) art. 1, 4, 6, din Directiva Consiliului 79/7/CEE din 19 decembrie 1978 privind aplicarea progresivă a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în domeniul securității sociale publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 6 din 10 ianuarie 1979;

b) art. 10 și 12 din Directiva Consiliului nr. 92/85/CEE în 19 octombrie 1992 privind implementarea măsurilor de încurajare a îmbunătățirii și sănătății în munca a lucrătoarelor gravide, lauze sau care alăptează;

c) Clauza 2, pct. 5 și 6 din Directiva Consiliului nr. 96/34/CE din 3 iunie 1996 privind Acordul-cadru referitor la concediul pentru creșterea copilului încheiat de UNICEF, CEIP și CES, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 145 din 19 iunie 1996;

d) art. 2, 4, 6, 8, 9, 12, 14, din Directiva nr. 2004/113/CE a Consiliului din 13 decembrie 2004 privind implementarea principiului egalitatii de tratament între barbati si femei în ceea ce priveste accesul la si furnizarea de bunuri si servicii publicata în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 373 din 21 decembrie 2004;

e) art. 1, 2, 3, 4, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 30 din Directiva 2006/54/CE a Parlamentului European si a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalitatii de sanse si al egalității de tratament între barbati si femei în materie de încadrare în munca si de munca (reforma) publicata în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 204 din 26 iulie 2006,

f) art. 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 13 din Directiva Parlamentului European si al Consiliului nr. 2010/41/UE din 7 iulie 2010 privind aplicarea principiului egalitatii de tratament între barbatii si femeile care desfasoara o activitate independenta si de abrogare a Directivei 86/613/CEE, publicata în Jurnalul Oficial al UE, seria L, nr. 180 din 15.07.2010.”

Art.II – În tot cuprinsul legii denumirile „Agentia” si „ANES” se înlocuiesc cu denumirea „Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale”.

Art.III – Legea nr.202/2002 privind egalitatea de sanse si tratament între femei si barbati, republicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.150 din 1 martie 2007, cu modificarile ulterioare, precum si cu cele aduse prin prezenta lege, va fi republicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o noua numerotare.